

Model of Quality Management and Educational Standards of Classroom Level, Waeng Yai Wittayakhom School in Khon Kaen Secondary Education Service Area Office

Watchara Khongsankham

School Director, Waeng Yai Wittayakhom School, Khon Kaen Secondary Education Service Area

E-mail: w_cha_22@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-4914-5774>

Received 16/03/2024

Revised 05/04/2024

Accepted 30/04/2024

Abstract

Background and Aims: Research on management models for quality and educational standards at the classroom level at Waeng Yai Witthayakhom School, Khon Kaen Secondary Educational Service Area Office. To be used in developing and promoting teachers' learning management along with systematic learning management and classroom-level educational management standards to provide the greatest benefit to learners. The purpose of this research is to 1) Study the problem conditions, causes of the problems, and solutions to the academic achievement of students at Waeng Yai School. 2) Study the necessary needs of quality management and educational standards at the classroom level at Waeng Yai Witthayakhom School. 3) Develop a model for managing quality and educational standards at the classroom level at Waeng Yai School. And 4) Study the results of the experiment using the quality management model and educational standards at the classroom level at Waeng Yai Witthayakhom School.

Methodology: This research is operations research (Operations Research). The population includes 41 teachers, and 603 students at Waeng Yai Witthayakhom School, academic year 2018-2020. The tools used in the research include (1) Academic achievement record form. (2) Questionnaire about current conditions and desired conditions. (3) Interview form about management. (4) Assessment of suitability and feasibility of the model. (5) Handbook for managing quality and educational standards at the classroom level. (6) Evaluation form for the development of management of educational quality and standards. And (7) Satisfaction questionnaire. Statistics used include percentages, averages, and standard deviations.

Results: (1) The academic achievement of students is low. The solution to the problem of student academic achievement consists of promoting curriculum development and teaching and learning, teacher and personnel development, student quality development, and participatory organization management and leadership. (2) The current condition of quality management and

educational standards at the classroom level is overall at a moderate level. The desired conditions for developing quality management and educational standards at the classroom level are overall at the highest level. The need index for developing quality management and educational standards at the classroom level is 0.55 ($PNI_{\text{modified}}=0.55$). (3) The model for developing the management of educational quality and standards consists of 5 elements, namely; 1) Principles and reasons, 2) Purpose, 3) Components of management of educational quality and standards, 4) Method of operation of the model, 5) Measurement and evaluation. The overall model is appropriate at the highest level, the feasibility of the overall model is at the highest level, and the usefulness of the overall model is at the highest level. And (4) The results of the experiment using the model for developing quality management and educational standards found that; 1) The results of quality management and educational standards after the experiment were at the highest level, higher than before the experiment, overall, at a moderate level. 2) Academic achievement in 8 learning subject groups found that after the trial of using the model for developing quality management and educational standards, academic achievement was higher than before the trial. And 3) Satisfaction with the development model for quality management and overall educational standards is at the highest level.

Conclusion: The results of the research concluded that the model was developed with elements and procedures to develop quality management and educational standards. Appropriate As a result, teachers and personnel have been continuously developed to be ready to carry out student quality development activities.

Keywords: Management Model; Educational Quality; Educational Standards

รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับห้องเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

วัชร คงแสนคำ

หน่วยสังกัด โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อนำมาใช้ในพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน พร้อมการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับห้องเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่ 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม 3) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงใหญ่ และ 4) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Operations Research) ประชากร ได้แก่ ครูจำนวน 41 คน และนักเรียน จำนวน 603 คน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2561-2563 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 3) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการ 4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ 5) คู่มือการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน 6) แบบประเมินผลการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และ 7) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย: (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ โดยแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย การส่งเสริมด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม (2) สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน คือ 0.55 ($PNI_{modified} = 0.55$) (3) รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผล โดยรูปแบบมีความ

เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (4) ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา พบว่า 1) ผลการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หลังการทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าก่อนการทดลอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่าหลังการทดลองใช้รูปแบบรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง และ 3) ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผล: ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบและวิธีการดำเนินการเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ที่เหมาะสมชัดเจน ส่งผลให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารจัดการ; คุณภาพการศึกษา; มาตรฐานการศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญ เนื่องจากเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลตั้งแต่เกิดในด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของบุคคลที่จะดำรงชีวิตประกอบอาชีพและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงรวมทั้งเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความตอนหนึ่งว่า “...การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิต เพราะเป็นรากฐานสำหรับช่วยให้บุคคลสามารถก้าวไปถึงความสุขความเจริญทั้งปวงทั้งตนเองและส่วนรวม...” (พระบรมราโชวาท) และจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ฉะนั้นในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดมาตรการในการจัดการศึกษาขึ้น เพื่อให้มีแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับยึดเป็นบรรทัดฐานสากลได้ เมื่อกล่าวถึงการจัดการศึกษาสถานศึกษานับเป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานและบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างแท้จริง จึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาขึ้นในประเทศไทย (กรมวิชาการ, 2541)

โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ตั้ง เลขที่ 93 หมู่ที่ 7 ตำบลเวียงใหญ่ อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น เปิดทำการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 มีจำนวนนักเรียน นักเรียน 603 คน มีบุคลากร จำนวน 41 คน จากช่วงปีการศึกษา 2561 – 2563 ของโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ โดยปีการศึกษา

2561 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย ร้อยละ 61.99 ปีการศึกษา 2562 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย ร้อยละ 54.64 และปีการศึกษา 2563 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย ร้อยละ 64.54 (โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม, 2563)

จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนนั้น ไม่ได้ดำเนินการตามการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และไม่สามารถประยุกต์ใช้การตามการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารขาดการบริหารจัดการเชิงคุณภาพหรือขาดการนำหลักการบริหารเชิงคุณภาพมาใช้ ส่งผลให้ครูผู้สอนไม่ทราบข้อดีและข้อบกพร่องของตนซึ่งก็จะเป็นผลทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ยาก และ 3) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยครูไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการนิเทศภายใน และโรงเรียนไม่มีคู่มือให้ครูปฏิบัติ แนวทางการปรับปรุงแก้ไข ในการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน และขาดมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับห้องเรียน ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาของนักเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจตามเป้าหมายของทางโรงเรียน การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นวิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองและได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษานี้เป็นแนวคิดที่มีรากฐานจากปรัชญาการศึกษาและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องยาวนาน และเป็นแนวทางที่ได้รับการพิสูจน์ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตาม ต้องการอย่างได้ผล ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมต่อการเรียนรู้ของตนเอง โดยแนวคิดแบบผู้เรียนเป็นสำคัญจะยึดการศึกษาแบบก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนแต่ละคนมีคุณค่าสมควรได้รับการเชื่อถือไว้วางใจ แนวทางนี้จึงเป็นแนวทางที่จะผลักดันผู้เรียนไปสู่การบรรลุศักยภาพของผู้เรียน และส่งเสริมความคิดของผู้เรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีลักษณะแตกต่างจากการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิมทั่วไป โดยผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ บทบาทของครูคือผู้สนับสนุน (supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (resource person) ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกและจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้า รับผิดชอบการเรียนรู้ตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง การพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีแนวทางการบริหารจัดการหรือกระบวนการที่กำหนดวิธีปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนที่ชัดเจนและปฏิบัติได้จริง โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามี

หลากหลายรูปแบบ แต่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการหรือสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชนในแต่ละชุมชนได้ เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร รวมทั้งความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษาและการสนับสนุนจากชุมชนในเขตพื้นที่บริการ และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัด (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

จากสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา จึงได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อนำมาใช้ในพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน พร้อมการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับห้องเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด สู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพที่สูงยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
4. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

การทบทวนวรรณกรรม

ธนพล ทองยัง (2564) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการบริหารและการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย ด้านการวางแผน (Planning) โรงเรียนควรวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ไปจนถึงการดำเนินงาน ในการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ด้านการจัดการองค์การ (Organizing) โรงเรียนควรวางโครงสร้างฝ่ายงาน โดยเน้นการบริหารและการจัดการแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษา ด้านภาวะการเป็นผู้นำ (Leading) ผู้บริหารควรบริหารจัดการโดยการสร้างแรงจูงใจ

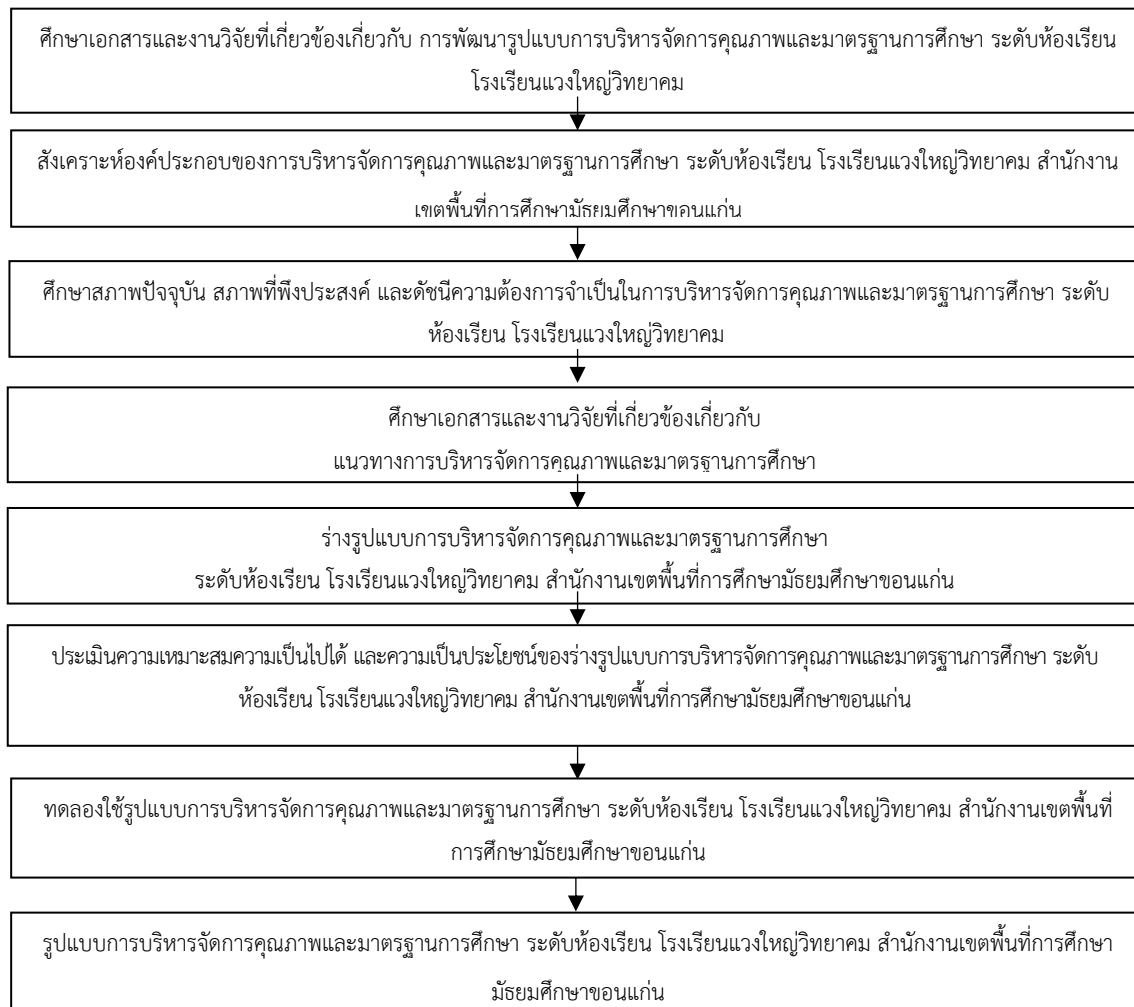
ในการปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างครู บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง เพื่อให้การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และด้านการควบคุม (Controlling) โรงเรียนควรจัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานและการพัฒนา ครู และบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และมีรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

พิกุล สุรินทร์ (2564) ได้ศึกษา แนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านคุณภาพของเด็ก 2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

มนตรา พักมงคล (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) กระบวนการบริหารจัดการ 5) ขั้นตอน 6) ผลลัพธ์ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยรวมรูปแบบมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดลองใช้พบว่า ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับดีเลิศ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปีการศึกษา 2562 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า โดยผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดกรอบแนวคิดโดยภาพรวมดังภาพที่

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระยะดังต่อไปนี้ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 1 .
วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 การศึกษาสภาพปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.2 การศึกษาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2. กลุ่มประชากร/เป้าหมาย

2.1 ประชากรในการศึกษาสภาพปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ นักเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่ วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2561-2563 จำนวน 521 คน 573 คน และ 584 คน ตามลำดับ โดยการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาจากประชากร

2.2 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ทำหน้าที่หัวหน้าระดับชั้น และผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ในการศึกษาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 12 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 สร้างแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีลักษณะเป็นตารางบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3.1.3 นำแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความสอดคล้อง IOC (Item of Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สร้างขึ้น มีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

3.1.4 นำแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 แบบสัมภาษณ์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3.2.3 นำแบบสัมภาษณ์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหามาที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความสอดคล้อง IOC (Item of Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยแบบสัมภาษณ์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหามาที่สร้างขึ้น มีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหามาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้นำแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มาวิเคราะห์ และนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมบรรยายความเรียง

4.2 ผู้วิจัยได้นำสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ระยะที่ 2 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1. วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยสอบถามความคิดเห็น (Opinion Survey) ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

1.2 ศึกษาความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาความต้องการจำเป็นมาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยการคำนวณจากสูตร $PNI_{modified}$ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) มาเรียงลำดับความสำคัญของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน และครู 40 คน รวม 42 คน โดยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

3.1.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 นิยามเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.3 สร้างแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

3.1.4 นำแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความสอดคล้อง IOC (Item of Objective Congruence) โดย

ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ที่สร้างขึ้น มีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

3.1.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ได้รับการตรวจสอบและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล กับครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlation) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ไพศาล วรคำ, 2559 : 282) โดยแบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.23 ถึง 0.69 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.21 ถึง 0.63 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 ตามลำดับ

3.1.6 นำแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร และขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและขอรับคืนด้วยตนเอง.

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

5.2 วิเคราะห์หาค่าความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยการคำนวณจากสูตร $PNI_{modified}$ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) โดยเกณฑ์การประเมินค่า $PNI_{modified}$ ที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไปถือเป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วน ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงค่าดัชนีจากมากไปหาน้อย (พงศธร ไพจิตร และคณะ, 2562)

ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1. วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

1.2 การยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.3 การหาคุณภาพของร่างรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม

2. กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน ในฐานะข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย (Thailis) กำหนดช่วงปีของเอกสารด้านแนวคิด ช่วงปี 2554-2564 เอกสารด้านทฤษฎีหลัก (Grand Theories) ไม่กำหนดช่วงปี และเอกสารด้านงานวิจัย กำหนดช่วงปี 2560-2564 ได้จำนวนเอกสาร 63 ฉบับ และคัดเลือกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มาใช้ในการสังเคราะห์ จำนวน 10 ฉบับ

2.2 กลุ่มเป้าหมายในการประเมินร่างรูปแบบ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 10 ปี ขึ้นไป หรือมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และครู จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นครูที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน 10 ปี ขึ้นไป หรือมีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเลิศ รวม 30 คน

2.3 กลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้ (Tryout) ร่างรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน ได้แก่ ครู จำนวน 28 คน และนักเรียน จำนวน 135 คน โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยคัดเลือกจากโรงเรียนที่มีบริบทและปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

3.2 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

3.3 แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.4 แบบประเมินผลการพัฒนาครู ในการจัดการเรียนการสอน

3.5 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินผลการพัฒนาครู ในการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.3 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความสอดคล้อง IOC (Item of Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น มีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

4.4 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ทำหนังสือขออนุญาตทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียนถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

5.2 ดำเนินการชี้แจงกับกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติ วิธีดำเนินการตามคู่มือ และวิธีการประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการทดลอง

5.3 วิเคราะห์และสรุปผลการทดลองใช้ (Tryout) ร่างรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.1 จัดประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจ การดำเนินงานตามการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นสู่การปฏิบัติ

1.2 จัดเตรียมเครื่องมือของรูปแบบ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ให้พร้อมก่อนทำการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.3 ประเมินการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลไว้เปรียบเทียบผลการประเมินหลังทดลองใช้แล้ว

1.4 นำรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่พัฒนาขึ้นทดลองใช้กับโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม ในปีการศึกษา 2564 เป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา

1.5 เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ดำเนินการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบ

1.6 เปรียบเทียบผลการพัฒนาครู ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

1.7 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

1.8 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

2. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครู จำนวน 41 คน และนักเรียน จำนวน 603 คน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม ปีการศึกษา 2564 โดยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในระยะที่ 4 ใช้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 3 ได้แก่

3.1 แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 แบบประเมินผลการพัฒนาครู ในการจัดการเรียนการสอน

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการพัฒนาครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และความพึงพอใจ แล้วสรุปเป็นภาพรวม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. จากการศึกษาปัญหาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ โดยแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากการศึกษาสาเหตุของปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนนั้น ไม่ได้ดำเนินการตามการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และไม่สามารถประยุกต์ใช้การตามการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารขาดการบริหารจัดการเชิงคุณภาพ

หรือขาดการนำหลักการบริหารเชิงคุณภาพมาใช้ ส่งผลให้ครูผู้สอนไม่ทราบข้อดีและข้อบกพร่องของตนซึ่งก็จะเป็นผลทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ยาก และ 3) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยครูไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการนิเทศภายใน และโรงเรียนไม่มีคู่มือให้ครูปฏิบัติ แนวทางการปรับปรุงแก้ไข ในการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน และขาดมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับห้องเรียน ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาของนักเรียน ไม่เป็นที่น่าพอใจตามเป้าหมายของทางโรงเรียน การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยแนวทางแก้ปัญหาลักษณะทางผลการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน: การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ควรมีการออกแบบรายวิชาพื้นฐาน เพื่อพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างครบถ้วน มีการกำหนดสมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และการอ่าน คิด วิเคราะห์ และกำหนดวิสัยทัศน์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งกำหนดเนื้อหา สาระการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา โดยออกแบบกลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร และหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมพุทธพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย พร้อมกับมีวัดและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลาย โดยคำนึงถึงความถนัดและความสนใจของนักเรียน

1.2 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร: พัฒนาครูและบุคลากร ให้มีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ พร้อมจัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศที่ปลูกฝังใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง และจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก และคิดอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง ส่งเสริมกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และส่วนด้อยของผู้เรียน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมกับชีวิตจริง พร้อมกับสังเกต และประเมินพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังและส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน ใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ในการจัดการเรียนรู้พร้อมจัดกิจกรรมที่หลากหลายในเชิงบูรณาการ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองพร้อมแนะนำแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์

1.4 การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม: บริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการติดตามประเมินผล

2. สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การพัฒนาครูและวิธีการจัดการ

เรียนการสอน รองลงมาได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเชิงคุณภาพ และสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเชิงคุณภาพ รองลงมาได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการและ การพัฒนาครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ โดยมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน แสดงดัง ตารางที่ 1

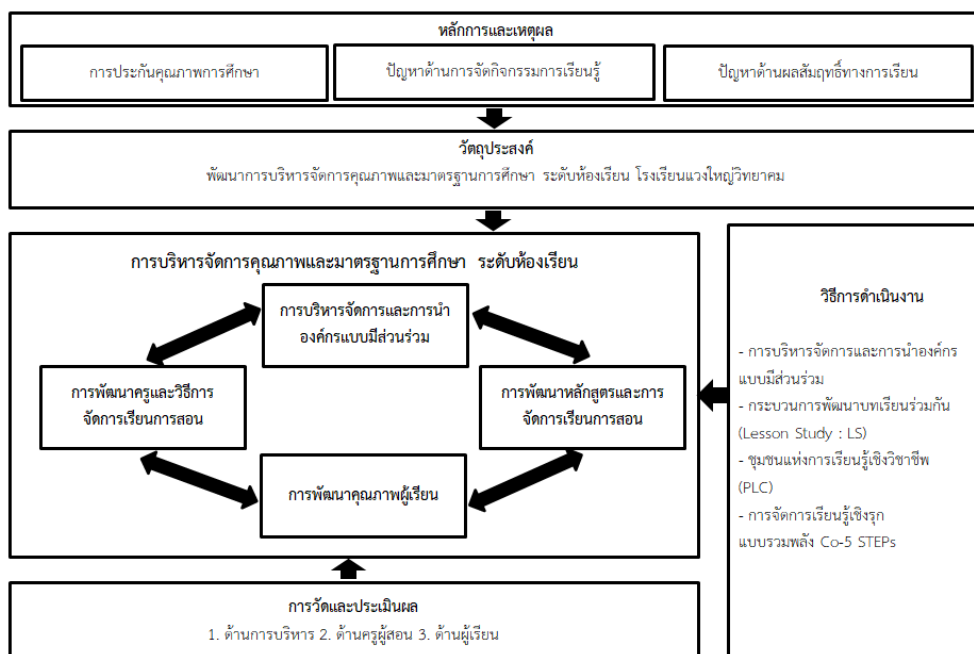
ตารางที่ 1 ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ		
1. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	2.98	0.84	ปานกลาง	4.65	0.48	มากที่สุด	0.56	2
2. การพัฒนาครูและบุคลากร	3.08	0.80	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด	0.49	4
3. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	2.95	0.83	ปานกลาง	4.61	0.49	มากที่สุด	0.56	3
4. การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม	2.89	0.78	ปานกลาง	4.66	0.47	มากที่สุด	0.61	1
โดยรวม	2.99	0.82	ปานกลาง	4.63	0.48	มากที่สุด		

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน คือ 0.55 ($PNI_{modified} = 0.55$) ด้านที่มีความจำเป็นสูงที่สุด คือ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเชิงคุณภาพ ($PNI_{modified} = 0.61$) รองลงมาได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.56$) และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ ($PNI_{modified} = 0.56$) ตามลำดับ โดยข้อที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การพัฒนาครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.49$)

3. รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผล โดยใช้วิธีการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) การพัฒนา

ครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน (3) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และ (4) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม แสดงดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

โดยรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า (1) ผลการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หลังการทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าก่อนการทดลอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น หลังการทดลองใช้รูปแบบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ก่อนการทดลองใช้รูปแบบ และ (3) ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบในการอภิปรายดังนี้

1. จากสภาพปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ โดยแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย การส่งเสริมด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จำเป็นต้องพัฒนาทั้งในด้านการบริหาร ครูผู้สอน กระบวนการสอน และคุณภาพของผู้เรียน ควบคู่กันไปเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ อุดม ชูสิริวรรณ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนานักเรียนนั้น ควรมีระบบการบริหารคุณภาพเพื่อส่งเสริมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) การบริหารจัดการและนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นพัฒนาครูและบุคลากร 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติและ 7) ผลลัพธ์ด้านผู้เรียน และสอดคล้องกับ พรพนระพี คุณนะวนิชพงษ์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก ประกอบด้วย การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดการกระบวนการ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากรและการนำองค์กร ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล มีภาวะผู้นำ นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จโดยการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพ มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อให้ขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัว โดยมีเป้าประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ โดยแต่ละด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การพัฒนาครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน รองลงมาได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเชิงคุณภาพ และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเชิงคุณภาพ รองลงมาได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และ การพัฒนาครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ โดยดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน คือ 0.55 ($PNI_{modified} = 0.55$) ด้านที่มีความจำเป็นสูงที่สุด คือ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเชิงคุณภาพ

($PNI_{\text{modified}} = 0.61$) รองลงมาได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.56$) และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.56$) ตามลำดับ โดยข้อที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การพัฒนาครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.49$) เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ยังไม่มีรูปแบบกระบวนการที่ชัดเจนในการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้ สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ทางโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม มีสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน สอดคล้องกับ สอนง สุดสะอาด และศศิธรดา แพงไทย (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิผล ในทุกด้าน คือ 1) ด้านการ บริหารจัดการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านการจัดการเรียนรู้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านสิ่งแวดล้อม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิผล ในทุกด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3) ด้านสิ่งแวดล้อม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ด้านการมีส่วนร่วม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ โดยค่าดัชนี Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิผล ในทุกด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีค่า PNI เท่ากับ 0.70 2) ด้านการจัดการเรียนรู้มีค่า PNI เท่ากับ 0.77 3) ด้านสิ่งแวดล้อม มีค่า PNI เท่ากับ 0.59 และ 4) ด้านการมีส่วนร่วม มีค่า PNI เท่ากับ 0.67 ตามลำดับ และสอดคล้องกับ ศศิมาภรณ์ นันทะสิงห์ และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางพัฒนาการบริหารและการจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารและการจัดการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นของการบริหารและการจัดการโรงเรียน สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดระบบสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา และด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

3. รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผล โดยใช้วิธีการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) การพัฒนาครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน (3) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และ (4) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม โดยรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่

เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ได้จากการศึกษา องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ มาเป็นกรอบในการสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ส่งผลให้รูปแบบมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ สอดคล้องกับ สมชาย เผือกตระกูลชัย (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ภาค 17 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาค 17 ประกอบด้วย (1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ (4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และ (8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยมีแนวคิดในการบริหารตาม POSDC เป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงาน และ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ดำรงค์ บุญกลาง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ โดยผ่านการพัฒนาและตรวจสอบประเมิน มุ่งองค์ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สำคัญ ประกอบด้วยการบริหาร 7 ด้าน ได้แก่ การนำองค์การ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์ 4) แนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จ และผลการยืนยันรูปแบบจากกลุ่มผู้รู้แจ้ง 56 คน พบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า (1) ผลการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หลังการทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าก่อนการทดลองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น หลังการทดลองใช้รูปแบบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ก่อนการทดลองใช้รูปแบบ และ (3) ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีองค์ประกอบและวิธีการดำเนินการเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ที่เหมาะสมชัดเจน ส่งผลให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความร่วมมือในการดำเนิน

กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับ มนตรา พักมงคล (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) กระบวนการบริหารจัดการ 5) ขั้นตอน 5) ผลลัพธ์ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยรวมรูปแบบมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดลองใช้ พบว่า ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับดีเลิศ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปีการศึกษา 2562 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผล โดยใช้วิธีการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) การพัฒนาครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน (3) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และ (4) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม โดยการนำรูปแบบไปใช้ ควรมีการศึกษารูปแบบของรูปแบบ โดยละเอียด เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และชุมชน ในการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลของการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2541). *ระเบียบแห่งการศึกษา : พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสด้านการศึกษา*.

กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ดำรงค์ บุญกลาง. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 11(2), 163-175.

ธนพล ทองยัง. (2564). *แนวทางการบริหารและการจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- พงศธร ไพจิตร ,สุธนะ ดิงศักดิ์ และเอมอชฌา วัฒนบุรานนท์. (2562). ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*. 9(3), 30-36.
- พรรณระพี คุณนะวนิชพงษ์. (2559). *การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิกุล สุรินทร์. (2564). แนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 16(1), 71-84.
- ไพศาล วรคำ. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- มนตรา พักมงคล. (2564). รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(3), 334-350.
- โรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม. (2563). *รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม ประจำปีการศึกษา 2563*. ขอนแก่น : โรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม.
- ศศิมาภรณ์ นันทะสิงห์ และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์. (2564). สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารและการจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. *วารสารวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้* 1, 6(2), 75-85.
- สนอง สุดสะอาด และศศิธรดา แพงไทย. (2561). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*. 4(พิเศษ), 150-159.
- สมชาย เพื่อกตรกูลชัย. (2563). รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภาค 17. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*. 9(1), 144-159.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์. แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดม ชูลีวรรณ. (2559). *รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.